

Bilag 12.

Til Folketingets Udvalg, der behandler Forslaget til Lov om Naturfredning.

Der er allerede fra anden Side, saavel fra Foreninger som fra private Ejere, bl. a. ved Artikler i Bladene, rejst Protest mod flere af Lovforslagets Bestemmelser. Det er navnlig sket ved at fremhæve de Ubilligheder, som derved fremkommer mod en mindre Del af Landets Befolkning, og de Tab, der paaføres dem.

Derimod er man i mindre Grad kommet ind paa den juridiske Side af Sagen, nemlig det Spørgsmaal, om ikke flere af de givne Bestemmelser strider mod Grundlovens Beskyttelsesregler for den private Borger og den private Ejendomsret. Det er her for det første klart, at alle de Indskrænkninger i visse Grundejeres fri Raadighed over deres Ejendom, som indføres ved Lovforslaget, ogsaa kunde være etableret ved den nu gældende Lov af 8. Maj 1917. Der er blot den Forskel, at efter denne skulde der i alle Tilfælde, hvor Tab var lidt, gives Erstatning, medens de største Indgreb nu ifølge Forslaget skal kunne ske uden Erstatning. Det er en Inkonsekvens, naar der i Forslaget gøres Forskel mellem visse Tilfælde — saaledes de i §§ 13—14 omhandlede, hvor der skal gives Erstatning — og andre — nemlig de i §§ 23 og 25 indeholdte, hvor der ingen Erstatning skal ydes. — Begrundelsen skulde vel være den, at de første angaar særlige enkeltstaaende Forhold med et Mindretal af Ejendomsbesiddere, medens de sidste skulde indeholde mere almindelige Indskrænkninger i Ejendomsretten, der rammer en større Kreds af Ejendomsbesiddere i Landet og derfor skulde kunne indføres uden Krænkelse af Grundlovens Beskyttelsesbestemmelser. Denne Distinktion kan imidlertid ikke opretholdes; alle de i nævnte Paragraffer omtalte Tilfælde er Undtagelsestilfælde, som kun rammer et begrænset Udsnit af Ejendomsbesiddere i Landet. Det er ikke muligt at paavise anden Forskel mellem de to Kategorier, end at de første — Fredningsbestemmelserne i §§ 13—14 — ikke vil koste saa meget at gennemføre, selv om der gives Erstatning, medens de andre (særlig § 25) vil koste Millionbeløb. Dette er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at begrunde en forskellig Behandling fra Statens Side, og de Ejendomsbesiddere, som rammes af denne Behandling, kan ikke roligt se paa, at der uden nogen som helst Erstatning fratages dem store Værdier, der allerede nu kan paavises, og som stadig øges ved den kommende yderligere Udfoldelse af de givne Muligheder, navnlig naar Begrundelsen for Forringelserne af de bestaaende økonomiske Værdier væsentlig ligger i blot æstetiske, maaske turistmæssige Hensyn. Disse Hensyn kan i mange Tilfælde være meget berettigede, men man kan blot ikke lægge Ofrene derfor over paa et lille Udsnit af Befolkningen. Det vil sikkert ikke kunne undgaas, at der rejses Retssag, hvis § 25 opretholdes i dens nuværende Skikkelse.

Hvis man saa endelig vil tænke paa, hvad Resultatet af § 25's rigoristiske Bestemmelser sandsynligvis vil blive, saa kan man ikke fri sig for en Mistanke om, at de næppe vil komme til at svare til Forventningerne. Hvad nytter det f. Eks. at rykke Bebyggelsen 100 m tilbage fra Strandbredden, hvis man aldeles intet Indseende har med, hvorledes denne bliver? En høj og hæsleg Bebyggelse uden for de 100 m — til sit Formaal er denne Afstand alt for lille — vil ligefuldt ødelægge Naturen. Det er saa langt fra altid, at Bebyggelse i og for sig skæmmer Naturen. Det gør imidlertid den ikke efter Naturen afstemte Bebyggelse. Hvis der sættes ind her, vilde det være mere effektivt og betinge betydeligt mindre Indgreb i Ejendomsbesiddernes økonomiske Interesser.